

Ilmastovuosikertomus

2025

Sisällys

1 Johdanto.....	3
2 Limingan päästöt ja niiden kehitys	4
3 Ilmastoviisas Liminka	6
3.1 Kestävä maankäyttö ja liikennejärjestelmä	6
3.2 Energiaviisas ja -tehokas Liminka	7
3.3 Ilmastoriskeihin varautuva Liminka	7
4 Monimuotoinen Liminka.....	9
4.1 Suomen kierrättävin kunta	9
4.2 Monimuotoinen ja hyvinvoiva lähiluonto.....	9
5 Ympäristövastuullinen Liminka	10
5.1 Ilmasto- ja ympäristökasvatus	11
5.2 Kestävät hankinnat	11
5.3 Kestävä matkailu	12
6 Viestintä	13

1 Johdanto

Limingassa tehtävä ilmasto- ja ympäristötyö perustuu vuosille 2023–2027 laadittuun ilmasto- ja ympäristöohjelmaan, joka päivitetään kerran valtuustokaudessa. Ohjelman tavoitteiden toteutumista seurataan siinä määritellyillä mittareilla, joiden tulokset raportoidaan vuosittain ilmastovuosikertomuksella ja graafisella ilmastotilinpäätöksellä. Ilmastovuosikertomus on kuvaileva raportti ilmasto- ja ympäristöohjelman toteuttamisesta ohjelmateemoittain. Graafisessa ilmastotilinpäätöksessä puolestaan esitetään jokaisen ohjelmateeman keskeisimpien mittareiden tulokset sekä vertailu edellisen vuoden tuloksiin. Ilmasto- ja ympäristöohjelma on julkaistu Limingan kunnan nettisivuilla Asuminen ja rakentaminen -välilehden alla Ilmasto- ja ympäristötyö -osiossa.

Ilmasto- ja ympäristöohjelman toteuttaminen ja mittareiden seuranta on aloitettu ILMO – ilmastojohtamisen toimintamalli ja toiminnan organisointi -hankkeessa vuonna 2024. Vuoden aikana tehty työ palkittiinkin kunta-alan vuosittaisessa Tärkeissä Töissä -gaalassa. Limingan kunta sai palkinnon seuraavista kestävästä kehityksen toimenpiteistä: ilmastotiimin perustaminen, ilmasto- ja ympäristöohjelman mittariston seurantajärjestelmän rakentaminen, ilmasto- ja ympäristöohjelman visualisointi, ympäristöblogi sekä ilmastolähettilästoiminnan aloittaminen.

Ilmastovuosikertomus ja graafinen ilmastotilinpäätös laadittiin Limingan kunnassa ensimmäistä kertaa vuodelle 2024, joten vuoden 2025 ilmastovuosikertomus ja -tilinpäätös ovat kunnan toinen. Ilmastotoimien raportoinnista vastaa kunnassa poikkihallinnollinen ilmastotiimi, jota johtaa tekninen johtaja.

Kuntana olemme sitoutuneet siihen, että Liminka on **hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä**. Luonnon monimuotoisuudessa tuemme Suomen tavoitetta **pysäyttää luontokato vuoteen 2030 mennessä ja olla luontoposiitivinen vuonna 2035**. Toimimme kuntastrategiassa tekemiemme lupauksen mukaisesti myös ilmasto- ja luonnon monimuotoisuustyössä – yhdessä, uudistuen ja omaan tekemiseemme uskoen.

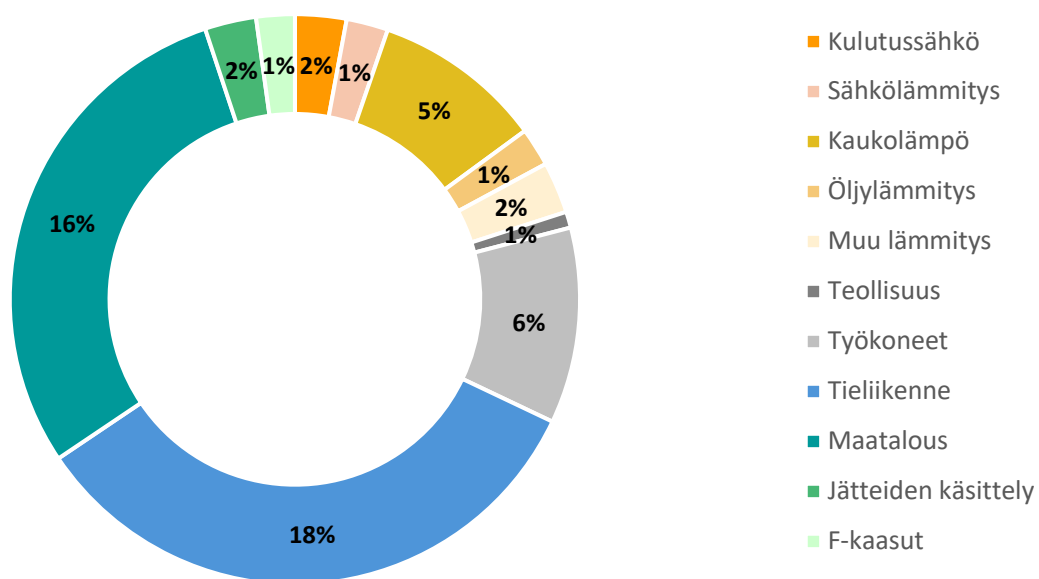
2 Limingan päästöt ja niiden kehitys

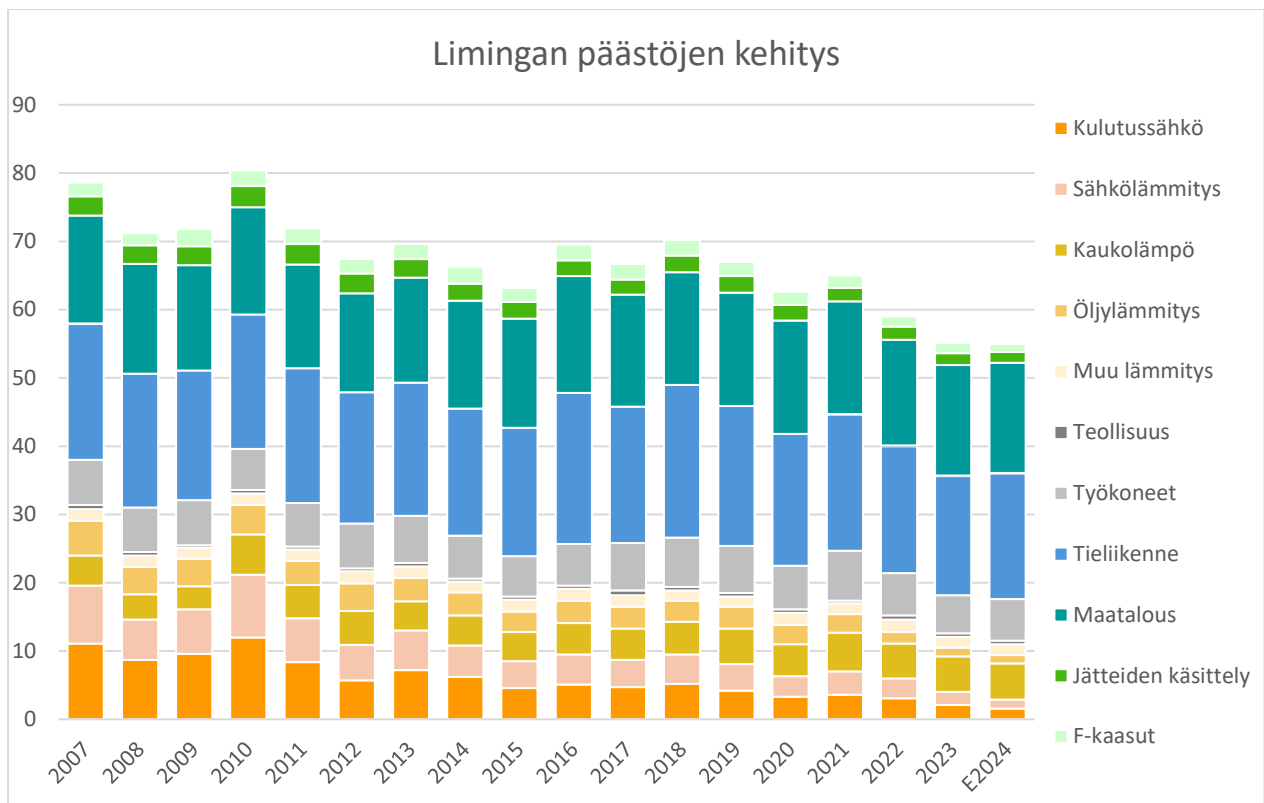
Suomen ympäristökeskus (Syke) laskee vuosittain käyttöperusteisten ilmastopäästöjen määrän kaikille Suomen kunnille, maakunnille ja elinvoima-alueille. Päästöt lasketaan kaikille kunnille yhdenmukaisella kansainvälisiä ohjeistuksia noudattavalla laskentamenetelmällä (ALas -laskenta). Päästöistä lasketaan eri päästösektoreiden hiilidioksidi-, metaani- ja dityppioksidipäästöt sekä F-kaasut omana kokonaisuutenaan.

Tuoreimmat päästötiedot ovat saatavilla kahden vuoden takaa. Limingan ilmastovuosikertomuksessa esitetään ennakkotieto vuoden 2024 päästöistä, koska vahvistetut päästötiedot julkaistaan toukokuussa.

Tavoitteena on vähentää Limingan hiilidioksidipäästöjä 80 % vuoden 2007 päästöistä vuoteen 2035 mennessä. Ennakkotiedon mukaan vuonna 2024 Limingan päästöt ovat vähentyneet 30 % vuodesta 2007. Vuodesta 2023 vuoteen 2024 kokonaispäästöt vähentyivät 1 %.

Limingan päästöjen jakauma 2024 (ennakkotieto)

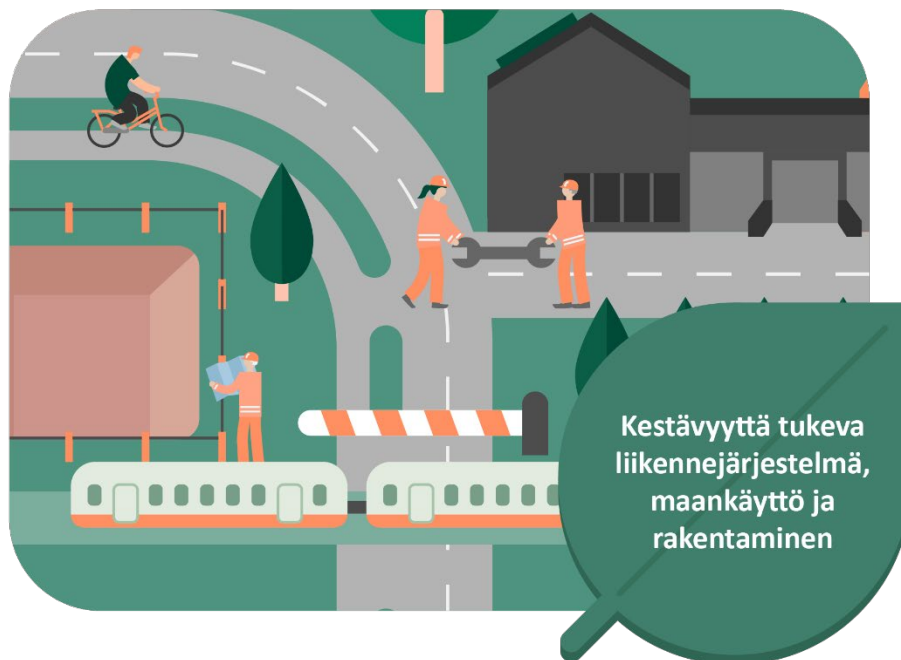

Lähde: Suomen ympäristökeskus, https://paastot.hiilineutraalisuomi.fi/#fi_kunta425

3 Ilmastoviisas Liminka

3.1 Kestävä maankäyttö ja liikennejärjestelmä

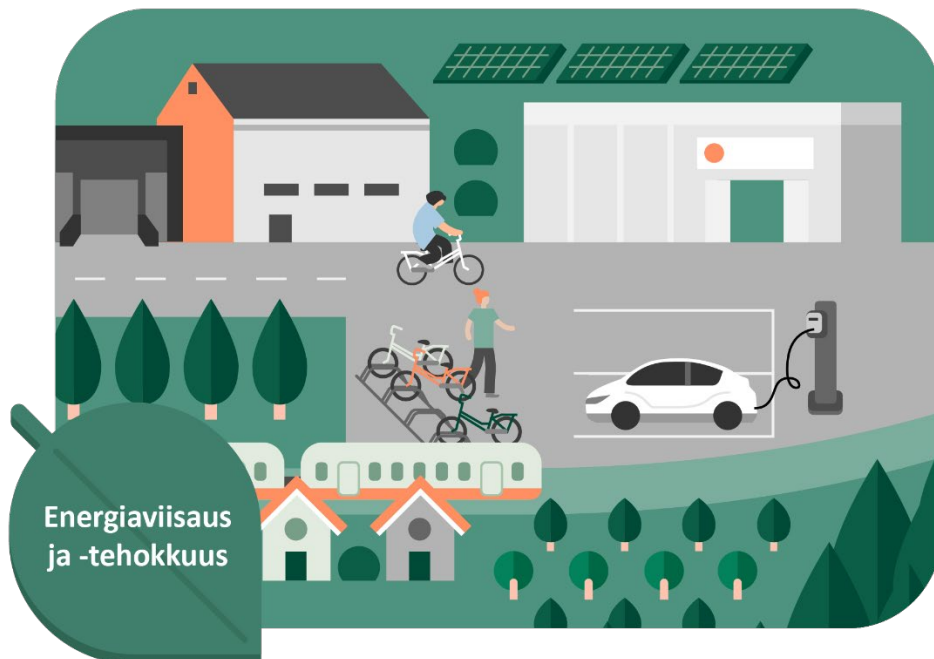
Limingassa pyritään kaavoituksella tiivistämään kuntarakennetta niin, että liikkumistarve ja siitä syntyvät päästöt vähenevät. 90,5 % uusista asuinrakennuksista rakennettiin kaavoilla ohjatuille alueille vuonna 2025 (91 % vuonna 2024).

Joukkoliikenteen nousumäärä vuonna 2024 oli 94 269, ja nousumäärä vuonna 2025 oli 114 570. Nousumäärä siis kasvoi 21,5 %. Vuodesta 2023 vuoteen 2024 kasvua oli 2,4 %, joten joukkoliikenteen käyttö lisääntyi nyt huomattavasti. Oulun seudun joukkoliikenteessä joulukuussa 2024 käyttöön otetun lippuhinnaston tasataksamallin odotettiin lisäävän joukkoliikenteen käyttöä Limingassa vuonna 2025, ja odotukset täyttyivät. Kunta edistää aktiivisesti lähijunan käyttöönottoa Oulun ja Limingan välillä.

Pyöräilyä edistäviä investointihankkeita toteutettiin kaksi kappaletta vuonna 2025: Linnukkatien kävely- ja pyöräilyväylän perusparantaminen sekä Ohra- ja Kaurakujan kävely- ja pyöräilyväylien rakentaminen. Vuonna 2024 pyöräilyä edistäviä investointihankkeita toteutettiin neljä.

Limingassa öljylämmitteisten rakennusten osuus on vähenemässä. Vuoden 2025 lopussa öljylämmitteisiä rakennuksia oli 11,8 prosenttia Limingassa sijaitsevista rakennuksista, kun niitä vuoden 2024 lopussa oli 12,1 prosenttia. Valtio jatkoi avustusten myöntämistä öljy- ja kaasulämmityksestä luopumiseen vuonna 2025, ja kunta ilmoitti tästä uutisissaan.

3.2 Energiaviisas ja -tehokas Liminka

Liikenteen päästöt nousivat 5,8 % vuodesta 2023 vuoteen 2024. Vuoden 2024 päästötieto on Suomen ympäristökeskuksen tilastosta saatu ennakkotieto. Limingan liikenteen päästöihin ei lasketa läpiajoliikenteen päästöjä.

Uusiutuviin energiamuotoihin liittyviä lupia ja taustaselvityksiä tehtiin viisi kappaletta vuonna 2025, kun edellisenä vuonna niitä tehtiin seitsemän. Uusiutuvan energian hankkeita toteutui viisi kappaletta, kun edellisenä vuonna niitä toteutui 3. Vuoden 2025 hankkeista yksi oli tuulivoimahanke ja muut aurinkovoimahankeita.

LED-valaistujen kiinteistöjen osuus kunnan kiinteistöistä oli vuoden 2025 lopussa 48 %. Osuus pysyi samana edellisvuoteen verrattuna. Kunnan kiinteistöjen valaistusta vaihdetaan LED-valoihin sitä mukaa, kun valaistuksia uusitaan edellisten tullessa käyttöikänsä päähän.

Kunnan kiinteistöjen energiankulutus oli 3 314 MWh. Vuonna 2024 energiankulutus oli 3 367 MWh. Energiankulutus laski 1,6 prosenttia. Vuonna 2025 Limingassa valmistui kaksi uutta biokaasun tankkausasemaa.

3.3 Ilmastoriskeihin varautuva Liminka

Limingassa ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastoriskeihin varautumista edistetään muun muassa koulutuksen, viestinnän, kaavoituksen, kunnossapidon, liikelaitosten ja kuntayhtiöiden omistajaohjauksen sekä elinkeinoelämää tukevien palveluiden kautta.

Ilmastoriskejä hallitaan kunnassa muun muassa hulevesien viivytysjärjestelmien ja hulevesikartoitusten avulla sekä liukkauden torjunnalla ja katuverkon riittävällä kunnossapidolla. Vuonna 2025 Liminkaan rakennettiin kolme uutta hulevesien viivytysjärjestelmää, aikaisemmin niitä on ollut kunnassa viisi. Aluekohtaisia hulevesiselvityksiä tehtiin kolme vuonna 2025, Emäntäkoulun ja Erilän asemakaavojen laatimisen yhteydessä sekä Jutkokylän alueelle. Aikaisemmin hulevesiselvityksiä oli tehty kaavoituksen yhteydessä viimeksi vuonna 2022, silloin niitä tehtiin Limingan keskustassa ja Ekokorttelissa. Katuverkon kuntoluokitus on päivitetty viimeksi vuonna 2021.

4 Monimuotoinen Liminka

4.1 Suomen kierrättävin kunta

Limingassa toimii jätehuoltoviranomaisena neljän kunnan yhteinen Lakeuden EKO, jonka tehtäviin kuuluu kierrätyksen edistäminen alueellaan. Lakeuden EKO viestii aktiivisesti kierrätyksen ajankohtaisista aiheista Facebookissa, omilla ja kuntiensä verkkosivuilla sekä kuntatiedotteissa. Vuosittain joka talouteen jaetaan jätehuollon tietopaketti EKOposti.

Nykyisellä raportointitekniikalla ei pystytä mittaamaan pelkästään Limingan polttokelpoisen jätteen määrää, koska Lakeuden EKOn alueella ei ole mahdollista eritellä siihen kuuluvien neljän kunnan jätemääriä. Tämä korjataan uuden toimintakauden alkaessa vuonna 2026. Ilmastomittareiden raportille on laskettu asukasluvun perusteella arvio polttokelpoisen jätteen määrästä Limingassa. Limingassa kerättiin polttokelpoista jätettä arviolta 1438,1 tonnia vuonna 2024 ja 1319,7 tonnia vuonna 2025. Limingassa polttokelpoisen jätteen määrä siis laski vuodessa arviolta 8,2 prosenttia. Lasku oli jyrkempää kuin edellisessä vuonna, jolloin polttokelpoisen jätteen määrä väheni vuodessa 6,5 prosenttia.

Kierrätysjakeita kerättiin Limingan Rinki-ekopisteillä 192,5 tonnia vuonna 2024, ja vuonna 2025 kerättiin 246,3 tonnia. Kierrätysjakeiden keräysmäärä siis nousi 27,9 %.

Kierrätysjakeiden keräysmäärä nousi jyrkemmin kuin edellisessä vuonna, jolloin kierrätysjakeiden keräysmäärä nousi 16,2 %. Arvioitu kierrätysaste eli kierrätysjakeiden määrä kokonaisjättemäärästä nousi 12 prosentista 16 prosenttiin vuodesta 2024 vuoteen 2025. Kierrätysjakeiden määrään ei lasketa biojätettä, koska osa kuntalaisista kompostoi

biojätteensä, joten sen kokonaismäärää ei voida mitata. Kompostoinnista on vuodesta 2019 vuoteen 2025 ilmoittanut Limingassa noin 400 kotitaloutta.

Kunnan omissa toimipisteissä kerätyn jätteen kierrätysaste oli 34,3 %. Vuonna 2024 kierrätysaste oli 35,5 %. Sekajätettä kerättiin 146,1 tonnia, ja kierrätysjakeita yhteensä 80,5 tonnia. Kokonaisjättemäärä oli 226,6 tonnia. Kunnanvirastolla päätettiin tammikuussa 2026 poistaa yksittäiset sekajäteroskikset käytöstä, minkä toivotaan lisäävän kierrätystä.

Limingan kunnan ilmastolähettiläs Pentti Piiraisen aloitteesta Limingan seurakunnan Äijäpaja vieraili Limingan lajitteluasemalla tammikuussa 2025. Piirainen kirjoitti vierailusta myös kunnan Ympäristöblogiin.

4.2 Monimuotoinen ja hyvinvoiva lähiluonto

Monimuotoinen
ja hyvinvoiva
lähiluonto

Lakeuden Luonto järjesti vieraskasvien kitkentätalkoot keväällä 2025. Lisäksi kunnalla oli neljä soolotalkooaluetta, kolme jättipalsamin ja yksi komealupiinin torjuntaan. Edellisenä vuonna talkooalueita oli kolme, kaikki jättipalsamin torjuntaan. Kunta tarjosi omatoimisia talkoita varten jättesäkkejä ja työhanskoja.

Vieraseläinlajeja kaadettiin Limingassa riistanhoitoyhdistyksen raportoinnin mukaan 86 yksilöä, 75 minkkiä ja 11 supikoiraa. Määrä laski vuodesta 2024, jolloin kaadettiin 117 minkkiä ja 19 supikoiraa.

Temmesjoen luontopolkua kunnostettiin vuonna 2025. Kunta ylläpiti niittyjä ja maisemapeltoja yhteensä 35,4 hehtaarin alueella, ja hyönteishotelleja oli kunnalla kaksi. Edellisenä vuonna niittyjä oli 34 hehtaaria ja hyönteishotelleja yksi kappale. Kuntalaisia kannustettiin edellisen vuoden tapaan poimimaan kunnan niityiltä kukkia kotiinkin.

5 Ympäristövastuullinen Liminka

5.1 Ilmasto- ja ympäristökasvatus

Metsämörritoimintaa järjestetään kunnan varhaiskasvatusyksiköissä viikoittain. Lisäksi lähes kaikissa päiväkodeissa on kasvien kasvatustilat. Satoa hyödynnetään esim. leivonnassa. Päiväkodeissa opetellaan kasvin osia ja kasvun vaiheita, sadonkorjuuta omena- ja marja-aikoina sekä kasvatetaan rairuohoa ja kukkia. Päiväkotiryhmät tekevät säännöllisesti retkiä Muksubussilla. Muksubussi on sähköavusteinen polkupyörä, jonka edessä on katettu istuintila kahdeksalle lapselle.

Esiopetuksessa on yksi kirjaton ryhmä, jossa painotetaan luontopedagogiikkaa ja opettajalla on ympäristökasvattajan koulutus. Esiopetuksessa opetellaan kierrätystä ja ruuan matkaa pellolta pöytään.

Kaikki Limingan peruskoulut sekä lukio kuuluvat Vihreä Lippu –ohjelmaan ja toteuttavat siihen liittyviä projekteja vuosittain.

Ympäristöministeriön teettämässä vuoden 2025 ilmastobarometrissä 80 % Suomen 15-29-vuotiaista on täysin tai jokseenkin samaa mieltä väittämän ”kuntien ja kaupunkien ilmastotyö on tärkeää” kanssa.

5.2 Kestävät hankinnat

Kunnan hankintaohjeistuksessa huomioidaan kestävyiden periaatteet hankinnoissa.

Polkupyöräedun oli vuonna 2025 ottanut käyttöön 49 kunnan työntekijää. Luku nousi vuodesta 2024, jolloin se oli 44. Työsuhdepolkupyörän verottomuus poistettiin lakimuutoksella vuonna 2025, ja kunta selvittää mahdollisuutta työsuhdepyörien tarjoamisen jatkamiseen.

Koulujen biojätteen määrä oli keskimäärin 44 grammaa ruokailijaa ja toimintapäivää kohden, kun vuonna 2024 määrä oli 43 grammaa.

5.3 Kestävä matkailu

Welcome Cyclist -merkittyjä palveluja on Limingassa neljä. Sustainable Travel Finland (STF) -merkkiä ei Limingassa ole vielä yhdelläkään yrityksellä. Liminka voi hakea alueellista STF-merkkiä, kun yli puolet kunnan matkailuyrityksistä on saanut oman STF-merkinsä. Kunnan tavoitteena on tukea liminkalaisia matkailuyrityksiä STF-merkin hakemisessa.

6 Viestintä

Kunnan verkkosivuilla julkaistaan ympäristöblogia, jossa kunnan työntekijät tuovat esille, miten ilmasto- ja ympäristötyötä toteutetaan heidän työarjessaan. Blogitekstejä julkaistiin vuonna 2025 yhteensä 7 kappaletta, ja ympäristöviestintään osallistui kaikki kunnan 5 palvelualue. Yhteensä ilmasto- ja ympäristöaiheisia artikkeleita julkaistiin 14 kappaletta vuonna 2025, kun vuonna 2024 niitä julkaistiin 22. Vuonna 2024 julkaisujen määrää lisäsi ilmasto- ja ympäristötyön ja siihen liittyvän viestinnän käynnistänyt ILMO-hanke, joka päättyi elokuussa 2024.

Vuonna 2025 kunta valitsi uudet ilmastolähettiläät toista kertaa. Tällä kertaa lähettiläiksi valittiin yksi yhdistys ja yksi yritys, edellisenä vuonna mukana oli lisäksi yksi kuntalainen. Ilmastolähettiläiden kirjoittamia blogitekstejä julkaistiin kolme kappaletta.

7 Yhteenveto

Osassa ilmasto- ja ympäristötyön toimenpiteistä tapahtui hieman laskua verrattuna vuoteen 2024. Ilmastotoimien toteuttaminen oli kuitenkin vuonna 2024 kunnassa poikkeuksellisen aktiivista ILMO-hankkeen ja sen tarjoaman ylimääräisen henkilöstöresurssin ansiosta. Vuosittaisesta vaihtelusta huolimatta Limingan ilmasto- ja ympäristötyössä on menty pitkällä aikavälillä oikeaan suuntaan.

Ilmasto- ja ympäristötyötä sekä sen raportointia kehitetään edelleen. Laajan erillisen vuosiraportin teon on huomattu vaativan merkittävää työpanosta, jota on ollut saatavilla vain tilapäisen ylimääräisen henkilöstöresurssin ja projektirahoituksen ansiosta vuonna 2024. Vuoden 2026 aikana ilmasto- ja ympäristötyön ja sen mittareiden raportointi pyritään tuomaan kiinteäksi osaksi kunnan osavuosikatsauksia, jolloin erillistä vuosiraporttia ei tarvitsisi laatia. Graafisesta mittaritulosten yhteenvedosta saatiin sen ensimmäisen julkaisun jälkeen hyvää palautetta, joten sen vuosittaista laatimista pyritään edelleen jatkamaan.